

خوانندگان رازی

■ بدخطی پزشکان!!!

آقای دکتر م. ر. طی نامه‌ای برای ماهنامه دارویی رازی، از بدخطی پزشکان نالیده‌اند. نامه این دوست گرامی را با هم می‌خوانیم:

« گاهی در ماهنامه دارویی رازی یا در همین بخش رازی و خوانندگان، مطالبی مطرح می‌شود که چون نیشتری بر زخم‌های کهنه ما می‌باشد ولی شما با همان اشاره از داستان گذر می‌کنید. چندی قبل، آقای دکتری دو نسخه بد خط را ارسال کرده بودند. متأسفانه، فقط به چاپ این دو نسخه اکتفا شد و بحثی بر سر آن در نگرفت. نمی‌خواهم بگویم که مشکلات نسخه‌نویسی در هیچ کجای جهان وجود ندارد، مشکلات نسخه‌نویسی منطقی یک معضل جهانی است و توجه به نسخه‌نویسی از آن جهت حایز اهمیت می‌باشد که در حال حاضر مهم‌ترین راه درمان بیماری‌ها است.

گاهی احساس می‌کنی نسخه دوستان پزشک شبیه یک اثر هنری غیرقابل درک است که فقط تعداد محدودی از آدم‌ها می‌توانند پیام این اثر مکتوب را دریافت کنند. بعضی وقت‌ها هم به خط خطی‌های دوران کودکی‌مان شبیه است و کمی که بخواهی خوشبینانه‌تر نگاه کنی، به ترکیبی از

حروف انگلیسی ناخوانا و درهم شباهت دارد. نسخه‌های بدخط پزشکی در کشور ما بیشتر از آن که مجموعه‌ای از دستورالعمل‌های دقیق پزشکی باشد، دکتر داروساز و بیمار را به ورطه اشتباه در نحوه مصرف دارو و خطا در روند درمان هدایت می‌کند، حتی گاه بیماری که یک نسخه بدخط در اختیار دارد، داروهای اشتباهی مصرف می‌کند که در نتیجه، به بیماری جدیدی مبتلا می‌شود. این امر از ساده‌ترین موضوع که شکل دارویی است، آغاز می‌شود و برخی مثلاً شیاف (supp) یا شربت (syp) یا اسپری (spr) را چنان می‌نویسند که گاهی اوقات به علت ناخوانا بودن ممکن است با هم اشتباه شوند.

چندی پیش دوستی تعریف می‌کرد که بیماری به داروخانه‌ام آمد که دچار تهوع شدید شده بود، پس از واری داروها فهمیدم که به دلیل بدخط بودن نسخه پزشک معالجش، به او داروی اشتباه داده‌اند؛ طوری که به جای داروی آنتی‌بیوتیک، داروی ضد تشنج و میگرن مصرف کرده بود!

دو دارو با نام‌های «اریتروماپسن» و «ارگوتامین‌سی» وقتی با حروف لاتین نوشته می‌شوند، بسیار شبیه به هم خوانده می‌شود، اما

عادت کرده‌ایم و خیلی سخت است که بخواهیم خوش‌خطی را جایگزین سیستم‌های قدیمی کنیم. چنانچه به این عبارات توجه کنید، در می‌یابید که ما نسخه‌پیچ‌ها (نه دکترهای داروساز!!! و چرا پزشکان ما را این‌گونه می‌خوانند، داستان دیگری است.) فقط قصد تخریب پزشکان را داریم!

متأسفانه، بعضی از پزشکان، از اقوام، دوستان یا منشی خود برای نوشتن نسخه‌ها استفاده می‌کنند که این موضوع نیز تبعات منفی نسخه‌های پزشکی را افزایش داده است.

شاید بیراه نباشد اگر بگوییم مشکل بدخطی نسخه‌های پزشکی، سابقه‌ای دیرینه دارد و چندین دهه است که بیماران را با خطای جدی مواجه کرده است.

به نظرم تنها راه‌حل قطعی که می‌تواند این مشکل را ریشه‌کن کند، استفاده از نسخ چاپی یا الکترونیک می‌باشد. برنامه نسخه‌نویسی الکترونیک در منطقی کردن تجویز و مصرف دارو تأثیر به‌سزایی خواهد داشت. در این روش، تمامی سوابق و داروهای مصرفی بیمار بر روی کارت هوشمندی ثبت خواهد شد و بیمار در مراجعه به پزشک، کارت هوشمند خود را به وی تحویل می‌دهد. با این روش، دو دارویی که نباید به صورت هم‌زمان مصرف شوند از طریق نرم‌افزار به اطلاع پزشک می‌رسد.»

گاه برخی از پزشکان، حروف پایانی این دو دارو را با یک خط صاف می‌نویسند و به همین دلیل ساده، دچار حالت تهوع و عوارض شدید دارو شده بود. جالب توجه آن است که وقتی علت را به بیمار گفتم، او نپذیرفت و می‌گفت که پس از خرید دارو، آن‌ها را به پزشکش نشان داده است! به عبارت دیگر، پزشک نتوانسته که خط خودش را بخواند!!!

زمان دانشجویی خود در داروخانه ایثار کارآموزی می‌کردم. در حوالی این داروخانه، پزشکی بود که فقط یکی از تکنیسین‌های داروخانه ایثار می‌توانست خطش را بخواند و چنانچه او به مرخصی می‌رفت، نه ما و نه هیچ داروخانه دیگری قادر به پیچیدن نسخ این پزشک نبودند!

وقتی هم که از این پزشکان می‌پرسید که چرا این قدر بدخط می‌نویسید، می‌گویند که پزشکی بچه‌بازی نیست! من این نسخه‌ها را برای اهل فنش می‌نویسم و دلیلی هم ندارد که هر کسی از این نسخه‌ها سردر بیاورد. فکر می‌کنم اگر پزشک یا نسخه‌پیچ از تجربه لازم برخوردار باشد، چنین مشکلی پیش نمی‌آید، اما در نظر داشته باشید بعضی از همکاران ما می‌خواهند همکار دیگری را تخریب کنند و چون سوژه‌ای برای این کار پیدا نمی‌کنند، از بدخطی همکارشان ایراد می‌گیرند یا اظهار می‌کنند که ما دیگر سال‌هاست با این سیستم نوشتن

